

A L L E P A A R D E N

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de kerk met grond
onder de voeten
& gras tussen de tenen

(vervolg)

toen doopte ik als eerste het meisje:
"lieve merdith
in naam van iedereen die van je houdt
maar vooral van jesus
onze zaligmaker
& van maria zijn heilige moeder
doop ik jou ten eeuwigden dage"

kinderlijk-vroom liet het kind zich
onbeweeglijk
deze eerste zegenende druppels
welgevallen

dan waren vader en moeder
aan de beurt
peter en meter de grootouders
alle aanwezigen

die zegden enkel:
meredith ik doop jou

het meisje was zo onder de indruk
dat het op zeker ogenblik
zelf haar vingertje in bron doopte
& tot blijde vreugde van de
omstaanders
zowaar haar eigen moeder doopte

vroeger moest de moeder
haar kerkgang doen
"om zich te laten zuiveren
van de bezoedeling van het
moederschap"

we zijn ondertussen gelukkig
tot christelijker tijden gekomen
toch vind ik het bij een doop nog zinvol
zij het dan
met een vreugdevoller bedoeling
over de dopeling
het weesgegroet uit te spreken

terwijl het meisje nog altijd
langs haar handjes & voetjes
met haar doopwater spelend
verbonden bleef
sprak ik erover
de zegen van de zintuigen uit
& zegende ik haar oogjes
haar oortjes
haar handjes en voetjes
heel haar lichaampje
"dat het uitgroeien mag
tot een teken van tederheid

voor heel veel mensen
maar vooral ooit voor de allerliefste
van haar leven
levenslang"

tot de avond toe is de familie
heel de verdere dag
in de tuin van viersel
het doopsel blijven navieren
tot de kinderen toe was iedereen
van een blijde vreugde vervuld
omdat hun kleine meredith
bij de opborrelende pinksterbron
zo zinvol was opgenomen
in de kerk met grond onder de voeten
& gras tussen de tenen

480

LUC VERSTEYLEN

Gewogen

Gewogen en te licht bevonden

Als iemand zich aanbiedt voor een baan en allerhande testen moet ondergaan, dan kan het gebeuren dat hij uiteindelijk niet in aanmerking komt. Met een zucht zal hij of iemand anders zeggen: 'Gewogen en te licht bevonden'.

In de zesde eeuw v.C. deed koning Nebukadnessar van Babel een aantal knappe jongens uit voorname joodse families uitzoeken voor een of andere functie aan het hof. Zij moesten gezond en slim zijn. Een van hen heette Daniël.

Op zeker ogenblik had de koning een erg verontrustende droom. Zijn tovenaars en wijze mannen konden de droom niet verklaren. Nebukadnessar werd woedend en deed hen doden. Daniël hoorde daarvan. Hij kon de droom verklaren. Als beloning werd hij aan het hoofd gesteld van de hele provincie Babylonië.

Later liet Nebukadnessar een enorm gouden beeld oprichten. Alle hoge ambtenaren moesten zich in

aanbidding voor het beeld neerwerpen. De joden weigerden, ook Daniël. Hij werd met twee metgezellen in een brandende over gegooit. Een engel nam hen in bescherming.

Die wonderbare bescherming van die drie jongemannen was een van de oorzaken waarom de koning almaar meer eerbied kreeg voor de God van de joden.

De zoon en opvolger van koning Nebukadnessar was Belsassar. Hij gaf eens een groot feestmaal voor zijn duizend machthebbers. Beneveld door de wijn eiste hij de gouden en zilveren bekers die zijn vader Nebukadnessar uit de tempel van Jeruzalem had meegenomen. De koning en zijn machthebbers, zijn hoofdvrouwen en bijvrouwen dronken eruit. Terwijl ze dat deden verschenen er vingers van een menshand die iets op het pleisterwerk van de wand van het koninklijk paleis schreven, precies tegenover de lichter, zodat de schrijvende hand goed zichtbaar was voor de koning. De koning trok bleek weg, in verwarring gebracht door zijn gedachten. Hij stond te trillen op zijn benen en zijn knieën knikten. Luidkeels riep hij om de bezweerders, de

Chaldeeën en de waarzeggers. De koning richtte zich tot de wijzen van Babylonië: "Wie deze tekens kan lezen en mij kan zeggen wat er staat, zal in purper gekleed worden, een gouden keten om zijn hals dragen en als derde in rang over het koninkrijk regeren." Alle wijzen van de koning traden naar voren, maar zij konden de tekens niet lezen en de koning niet zeggen wat er stond.' (Dan. 5,5-8)

Op aanraden van de koningin werd Daniël erbij geroepen. Hij kon de woorden verklaren: ' "Dit is wat er geschreven staat: *Mene, mene, tekel ufarsin*. En dit is wat het betekent: *mene* – God heeft de dagen van uw koningschap geteld en er een einde aan gemaakt; *tekel* – u bent *gewogen en te licht bevonden*; *peres* – uw koninkrijk is verdeeld en aan de Meden en de Perzen gegeven.' (Dan. 5,25-28)

Over deze geheimzinnige woorden is al veel te doen geweest. De verklaring kan de volgende zijn. Ze steunt op het feit dat ieder woord meer dan één betekenis heeft. (Wordt vervolgd)
BART MESOTTEN

MIJN NAAM IS

Edith

Edith is voor een keertje geen snel-snel te verklaren naam, want met een opmerkelijke vergroeiing van wortels. De basis zou Germaans kunnen zijn, auda gundjo meer bepaald. De oorsprong van die combinatie is onmiskenbaar het Angelsaksische (Oud-Engelse) eād-gyth, verwant met het Oud-Duitse otgunde. Beide talen combineren de begrippen eigendom en strijd, zodat je bij afleiding en bij uitbreiding gewag zou kunnen maken van 'strijders voor het erfgoed'. De naam Edith bereikte alleszins vanuit het latere Groot-Brittannië het Europese vasteland.

Het hoeft bijgevolg niet te verbazen dat heiligen met de naam Edith vaak van Angelsaksische oorsprong blijken. Een voorbeeld is alvast de heilige Edith van Eadgith, zus van de eveneens heilige Edburga. Beide waren telgen van de Angelsaksische koninklijke familie en kloosterzuster in Aylesbury in het graafschap Buckingham. We schrijven in hun geval de eerste helft van de zevende eeuw. De feestdag van deze heilige prijkt op de kalender op 6 juli.

Ander voorbeeld is de heilige Edith, dochter van Edgar en Wulfthryth, vorsten van Engeland. Geboren in 961, legde ze vóór haar vijftiende verjaardag en in aanwezigheid van haar vader haar eeuwige geloften af in de abdij van Wilton. Ze zou de abdij nooit meer levend verlaten. Ze overleed in 984, nog steeds eenvoudige kloosterlinge. Bepaalde bronnen noemen haar echter als abdis van Wilton en (middeleeuws) historische William van Malmesbury bestempelde deze Edith als Englands grootste heilige na benedictijn en kerkvader Beda, bijgenaamd Venerabilis (de eerbiedwaardige). Haar feestdag is zoals gebruikelijk de dag van haar overlijden, 16 september.

Op het Europese vasteland zijn twee heiligen met die naam het vermelden waard, te beginnen met Edith, dochter van vorst Genolf van Mercie, aloud koninkrijk in hartje Engeland. Samen met haar zussen Sabina en Elfrida dook deze Edith op in Vlaanderen. Het drietal was na hun bekering op bedevaart naar Rome getrokken, zoals dat indertijd gebruikelijk was voor hooggeplaatste bekeerlingen. Na eerst door vrome vrouwen te Kassel te zijn opgenomen, vervolgden zij hun weg. In het bos van Kaaster (vandaag Caëstre in de Franse Westhoek) werden ze ingehaald en

omgebracht door de mannen aan wie zij door hun vader oorspronkelijk als bruid waren toegewezen. We schrijven 819. Op de plaats van hun marteldood verrees een kapel en jaarlijks worden de Drie Maagden, zoals ze worden genoemd, op de eerste zondag van juli onder grote volkstoeleop met een processie vereerd. Hun feestdag valt op 8 december.

Veel beroemder is de heilige Edith Stein, zoals ze alom bekendstaat, ook al luidde haar kloosternaam Theresia-Benedicta van het Kruis. Geboren op 12 oktober 1891 als jongste van elf in een orthodox joods gezin in het Duitse Breslau, werd ze op haar dertiende uitdrukkelijk atheïste. Ze studeerde Duits, filosofie, psychologie en geschiedenis en werd assistente aan de universiteit. Ze was 21 toen ze – via de autobiografie van de heilige Theresa van Avila – in contact kwam met het christendom, dat de God van Israël 'Vader' noemt. Nieuwjaarsdag 1922 werd ze gedoopt. Ze verliet de universiteit en ging bij de dominicanen in Speyer meisjes onderwijzen. In 1932 verhuisde ze naar het instituut voor pedagogiek in München, waar ze intensief Thomas van Aquino bestudeerde. Die baan moest ze vanwege het nazi-beroepsverbod voor joden opgeven. In een brief aan Pius XI vroeg zij de paus het nationaal-socialisme te veroordelen.

In 1934 deed zij haar intrede in de karmel van Keulen, vier jaar later week ze vanwege de jodenvervolgung uit naar een klooster in het Nederlandse Echt. Een jaar later vervoegde haar aldaar haar (inmiddels eveneens gedoopte) zus Rosa. Maar toen haalde de Duitse bezetting beide zussen in. Op 2 augustus 1942 werden ze door de Gestapo opgepakt en naar Auschwitz gedeporteerd. Deze razzia paste in een landelijke vergeldingsactie na een herderlijk schrijven van 20 juli 1942 van de gezamenlijke bisschoppen van Nederland, waarin de deportatie van joden werd aangeklaagd. Luttel nadien, op 9 augustus, werden beide zussen in de gaskamer omgebracht. In 1987 verklaarde wijlen Joannes-Paulus II, op reis in Keulen, Edith Stein zalig. In 1998 volgde haar heiligverklaring. Zij geldt samen met Catharina van Siëna en Birgitta van Zweden als de beschermheiligen van Europa. Haar kerkelijke feestdag is 9 augustus.

UIT DEN GROOTEN
VOLKSKALENDER
VAN PAUL VAN ZUMMEREN

De dagsint van vandaag alarmeert in de ene spreuk dier er op zijn naam staat alle boeren:

DE GERST ZAAIEN OP SINT-WIJT
IS DE GERST MET ZAKKEN KWIJT

Onze voorouders noemden Sint-Guido inderdaad wel eens Sint-Wijt, maar ook Sinter Wijen. Maar of die dag-spreuk en het daarin begrepen alarm enige zin zou hebben, laten we in het midden, al zijn we er haast van overtuigd dat vooral het rijm hier een rol heeft gespeeld.

Die Sint-Guido werd destijds ook aangeroepen wanneer men geplaagd werd door aambeien. Op de plaatsen waar hij werd vereerd, gaf men aan de lijders van die vervelende kwaal een rode draad die om de hals moest worden gedragen. Tevens kreeg men een stuk eikenhout dat moest worden geraspt en gemengd onder het eten. Dat was niet zomaar een stuk eikenhout... het was afkomstig uit de miraculeuze boom waaruit de graanstok van Sint-Guido was gegroeid.

Maar wie van aambeien af wou, kon ook eigen heelmeester spelen. Middeltjes van destijds waren bijvoorbeeld deze: voortdurend een aardappel in de broekzak dragen. Of je kon de pijnlijke plaats bestrijken met aluinwater. Sommigen legden zure appels op de aambeien.

Sint-Guido was ook de schutshelige in geval van rode loop (bloederige ontlasting). Eén middel vond ik terug: men liet verse zoete boter op een zacht vuur schuimen en daar nam men dan elke ochtend en elke avond een lepel van in.

Smakelijk en... gezondheid!

KRISTIEN VAN ZUMMEREN